

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J. Z. P.**, bývajúceho v Č. T., U J. 976, Č. R., proti žalovanej **Národnej transfúznej službe SR**, so sídlom v Bratislave, Limbova 3, **o náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 19 C 133/1998, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 3. decembra 2012 sp. zn. 3 Co 179/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 27. septembra 2006 č. k. 19 C 133/1998-159 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia škody na zdraví v sume 853 000,-- Sk na tom skutkovom základe, že pôvodne zistená vírová hepatitída, ktorou sa infikoval pri darovaní krvi 25. apríla 1977 na Klinike hematológie a transfúzie krvi na Partizánskej ul. v Bratislave, sa postupne transformovala na hepatitídu typu „C“, čo bolo potvrdené 3. apríla 1998, v dôsledku čoho došlo k ďalším závažným poruchám a poškodeniam jeho zdravia. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania (najmä znaleckých posudkov znalkyne M. E. S. C. a Lekárskej fakulty Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach) nebolo preukázané, že chronická hepatitída typu C, ktorá bola u žalobcu diagnostikovaná v roku 1998, vznikla v príčinnej súvislosti s vírovou hepatitídou, ktorou bol infikovaný v roku 1977. Podľa znaleckého posudku lekárskej fakulty totiž nie sú vylúčené iné príčiny vzniku tohto ochorenia. Žalobe preto s poukazom na ustanovenie § 421a ods.1, ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) nevyhovet. K nároku na zaplatenie sumy 43 800,-- Sk z titulu náhrady zvýšených nákladov na diétu za 15 rokov

liečenia, poukázal tiež na to, že pacienti s chronickou hepatítidou typu C nemajú žiadne zvýšené nároky na diétu, čo vyplýva zo znaleckého dokazovania.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 19. marca 2009 sp. zn. 6 Co 11/2007 na odvolanie žalobcu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 9. februára 2011 sp. zn. 6 Cdo 61/2010 zrušil rozsudok krajského súdu z 19. marca 2009 sp. zn. 6 Co 11/2007, nakoľko odvolací súd nerešpektoval právo žalobcu byť prítomný pri vykonávaní dôkazu dožiadaným súdom vyplývajúceho z ustanovenia § 122 ods. 2 O.s.p. a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, a týmto nesprávnym postupom krajský súd mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Do doplnení dokazovania - vykonaní dôkazu dožiadaným súdom už za prítomnosti žalobcu - Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 3. decembra 2012 sp. zn. 3 Co 179/2011 opätovne potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. Z vykonaného znaleckého dokazovania nemožno vyvodit' jednoznačný záver, že chronická hepatitída typu C sa u žalobcu vyvinula z vírusovej hepatitídy, ktorou bol infikovaný v roku 1977 pri odbere krvnej plazmy. Tak znalkyňa M.. E. S., C., ako aj Lekárska fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach vo svojich znaleckých posudkoch konštatovali, že žalobca sa mohol infikovať vírusom hepatitídy typu C v roku 1980 pri operácii žľčníka, resp. pri hospitalizácii na chirurgickom oddelení v Ústí nad Orlicí. V súlade so závermi súdu prvého stupňa dospel k záveru, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi vznikom škody a jej pôvodom v povahe prístroja alebo inej veci, ktorú použil právny predchodca žalovanej pri odbere krvnej plazmy žalobcu v roku 1977. Nebol tak naplnený jeden zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 238 OZ v znení platnom do 1. januára 1992. Považoval preto napadnutý rozsudok okresného súdu za vecne správny.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalobca. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že sám medzitimným rozsudkom vo veci rozhodne a vec vrátil na ďalšie konanie za účelom určenia výšky odškodnenia. Dovolanie odôvodnil v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., nakoľko podľa jeho názoru je konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci. Uviedol, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil vykonané dokazovanie.

Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.). Dovolanie prejednal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v § 237 O.s.p. a § 238 O.s.p.

V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a ods. 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.

Podľa § 243d ods. 1 O.s.p. je právny názor dovolacieho súdu vyslovený v jeho zrušujúcom rozhodnutí pre súdy nižších stupňov, ktorým sa vec vracia na ďalšie konanie, záväzný. Pokiaľ má byť súd, ktorému je vec po zrušujúcom rozsudku dovolacieho súdu vrátená na ďalšie konanie, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, musí byť tento právny názor uvedený v odôvodnení rozsudku dovolacieho súdu. Musí z neho preto vyplývať, prečo bolo rozhodnutie súdu nižšieho stupňa zrušené, prečo bolo považované

za nesprávne, v čom spočívajú nedostatky dokazovania, skutkových záverov, prípadne nedostatky právneho posúdenia veci. Nižší súd je teda viazaný (len) takým právnym názorom, ktorý bol základom pre rozhodnutie dovolacieho súdu. Súd nižšieho stupňa je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu tak pri posudzovaní otázok hmotného práva (napríklad z hľadiska toho, ktorý právny predpis má byť aplikovaný, ako ho treba interpretovať), ako aj pri aplikácii procesných predpisov (napríklad z aspektu dovolacím súdom vytýkaných väd dokazovania, iných väd majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci). Skutočnosť, že právny záver dovolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom rozsudku súd nižšieho stupňa v ďalšom konaní nerešpektoval, zakladá prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 2 O.s.p. Viazanosť nižších súdov právnym názorom dovolacieho súdu neprichádza do úvahy vtedy, keď sa dovolací súd v zrušujúcom rozsudku obmedzil len na pokyn súdu, ako má v ďalšom konaní postupovať po procesnej stránke (že napríklad treba vykonať ďalšie dôkazy), lebo v takomto prípade nejde o zaujatie právneho názoru. Pre úplnosť možno uviesť, že súd nižšieho stupňa nie je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu zaujatým v zrušujúcom rozhodnutí ani vtedy, keď po zrušení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, prípadne aj súdu prvého stupňa, sa skutkový základ zmení natoľko, že je vylúčená aplikácia právneho názoru dovolacieho súdu na nový skutkový základ.

Dovolací súd uznesením z 9. februára 2011 sp. zn. 6 Cdo 61/2010 zrušil rozsudok krajského súdu z 19. marca 2009 sp. zn. 6 Co 11/2007, nakoľko nerešpektoval právo žalobcu byť prítomný pri vykonávaní dôkazu dožiadaným súdom vyplývajúceho z ustanovenia § 122 ods. 2 O.s.p. a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, a týmto nesprávnym postupom mu krajský súd odňal možnosť konať pred súdom. Nevyjadril sa k hmotnoprávnym otázkam, pričom odvolací súd naplnil pokyn dovolacieho súdu a sporný dôkaz bol vykonaný za účasti žalobcu, pričom ani samotný žalobca v dovolaní nerešpektovanie právneho názoru dovolacieho súdu nenamietal.

Pri riešení otázky prípustnosti dovolania žalobcu podľa § 238 ods. 2 O.s.p. dovolací súd dospel preto k záveru, že odvolaciemu súdu nemožno vytýkať nerešpektovanie právnych názorov dovolacieho súdu zaujatých v jeho zrušujúcom rozhodnutí.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných

vád uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t. j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom).

Dovolací súd vady takejto povahy v dovolacom konaní nezistil. Prípustnosť dovolania preto nemožno vyvodiť ani z tohto zákonného ustanovenia.

Pokiaľ dovolateľ spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili jednotlivé dôkazy (znalecké posudky, lekárske správy), dovolací súd uvádza, že v prípade nesprávnosti hodnotenia dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania podľa § 237 O.s.p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z jeho charakteru vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O.s.p.) a dovolaciemu súdu ani neprislúcha dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižších stupňov prehodnocovať. To, akým spôsobom sa vykonávajú a vyhodnotia jednotlivé dôkazy, na ktoré z nich sa prihliadne a v akej miere, je vždy vecou súdu a preto ani nemôže byť porušením rovnosti účastníkov, pokiaľ títo mali rovnakú možnosť navrhovať vykonanie dôkazov a k jednotlivým vykonávaným dôkazom sa vyjadriť. Preto ani námietka žalobcu, podľa ktorej pri vykonávaní a vyhodnocovaní dôkazov došlo k vadám konania, nie je opodstatnená.

Rovnako ani tzv. iné vady namietané žalobcom sami o sebe prípustnosť dovolania nezakladajú. Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté tzv. inou vadou, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalobcu smerovalo proti takému rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné nie je (§ 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.) a keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej R. jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Dovolací súd žalovanej nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, ktoré pozostávali z odmeny jej právneho zástupcu za vyjadrenie k dovolaniu, nakoľko ich nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za trovy potrebné na účelné bránenie práva (§ 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. júna 2014

JUDr. Daniela Švecová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková